

BOLIGPRODUSENTENE

2022
BOLIGKONFERANSEN

10-11.MAI

Rikets tilstand – boligåret 2021

Adm. direktør Per Jæger

Oslo 11. mai 2022

1. **Bolig og hyttemarkedet**
 - Totalmarkedet
 - 10 på topp
 - Krigsutbrudd, prisvekst og renteøkninger
2. **Royalsaken**
 - Branntrygg versjon 2.
 - Testing
 - SINTEF anvisninger
3. **Avhendingslova**
 - Dokumentasjon for nye boliger
4. **FDVU for nye boliger**
 - hovedtrekk i NS-EN 3456
5. **Miljøregnskap - status**
6. **Hytteprodusentene**
 - Revisjon for deltakere i merkeordningen
7. **Boligtvistnemnda**

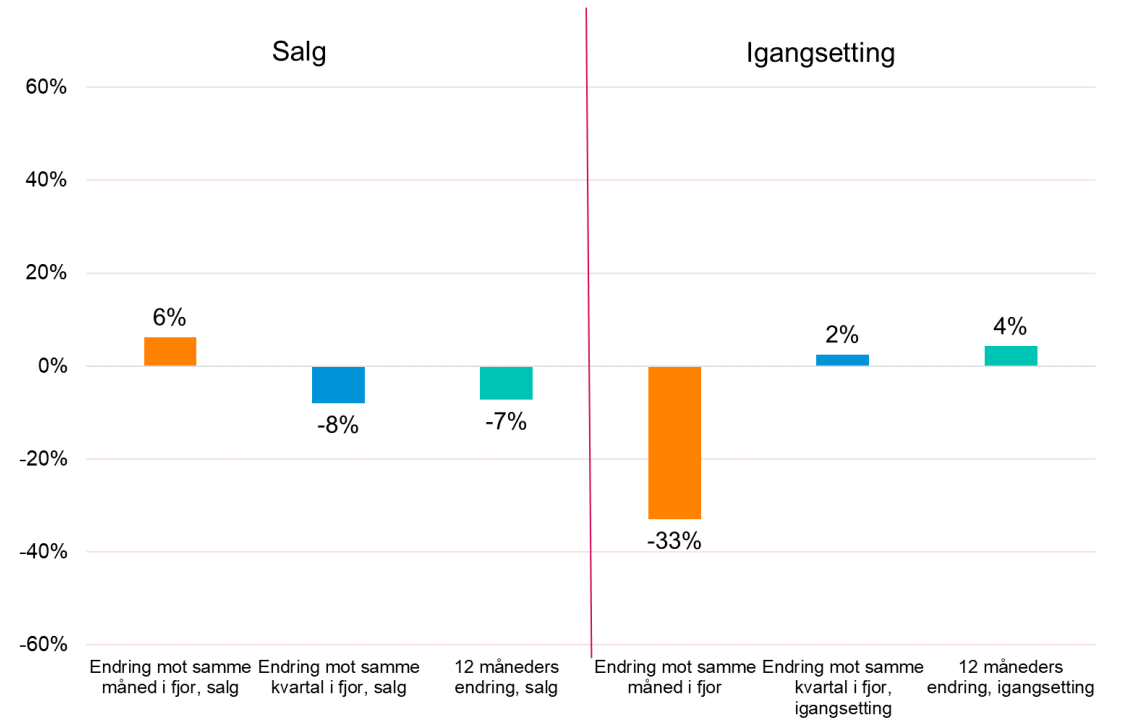
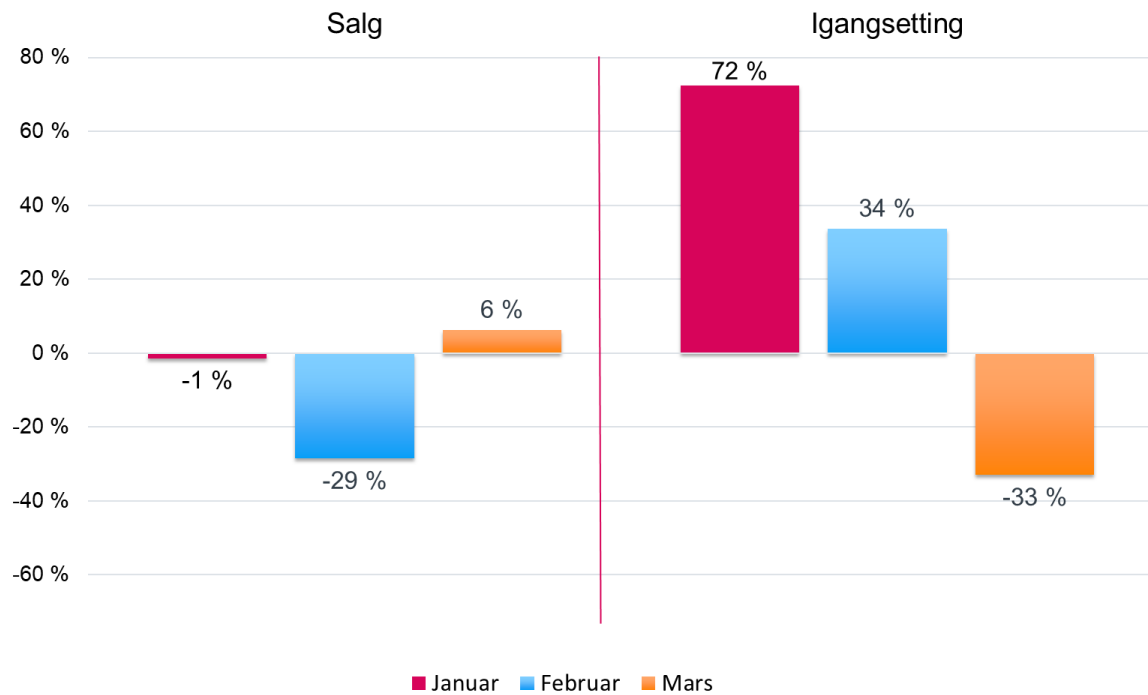

BOLIGPRODUSENTENE

10 på topp 2021

Plassering 2021	Boligaktør	Antall igangsatte boliger 2021	Antall igangsatte boliger 2020
1	OBOS (inkl. OBOS Block Watne)	1 735	1 405
2	Systemhus	1 198	1 233
3	Mesterhus	1 046	1 144
4	Norges hus	963	871
5	Selvaag Bolig	880	496
6	Byggmann	818	789
7	Vestlandshus	681	628
8	JM Norge	636	550
9	Nordbohus	548	562
10	Blink Hus	493	437

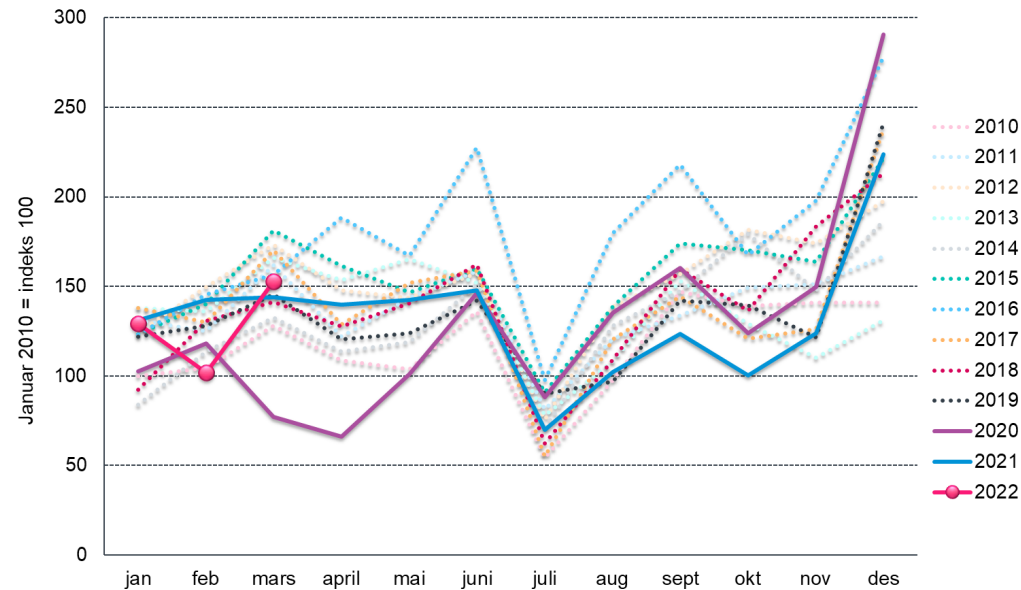
Oppsummering

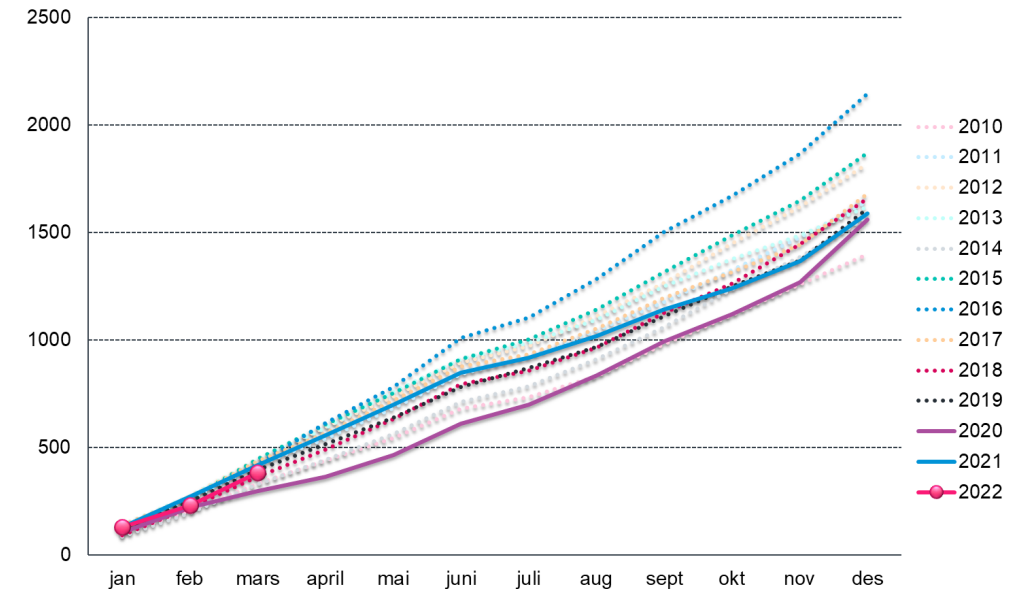
Salg, utvikling pr. måned og akkumulert

indeks 100 = 1. januar 2010

Pr. måned

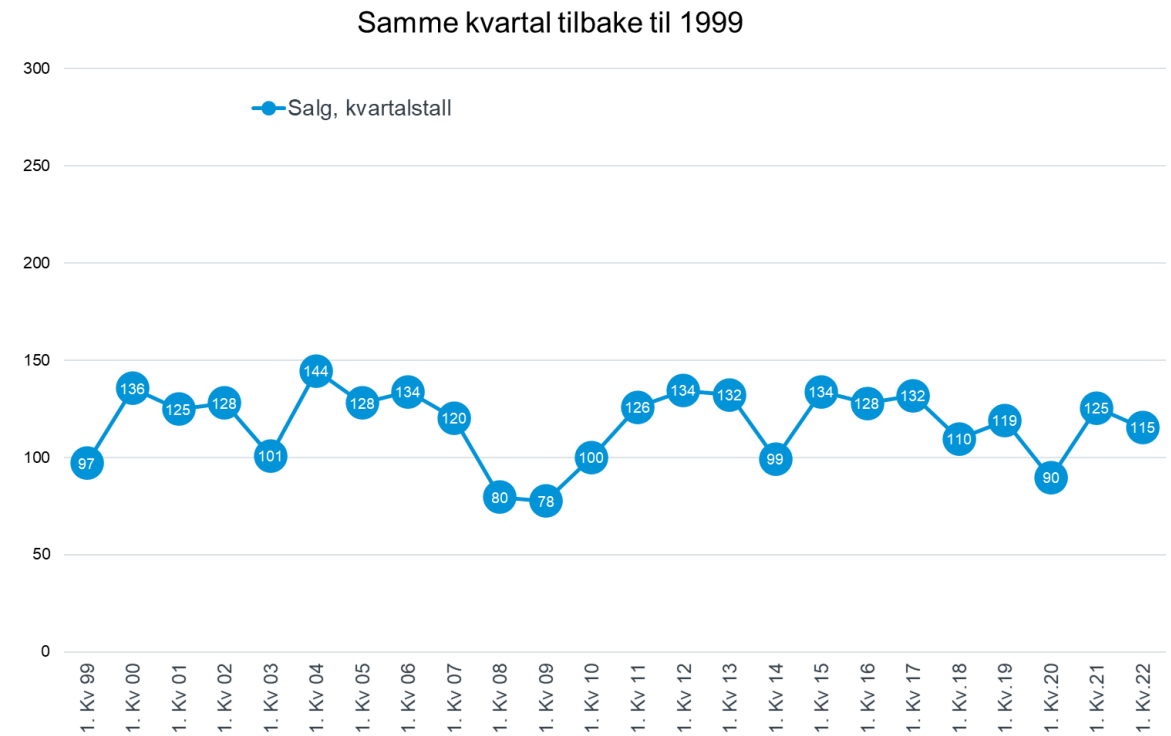
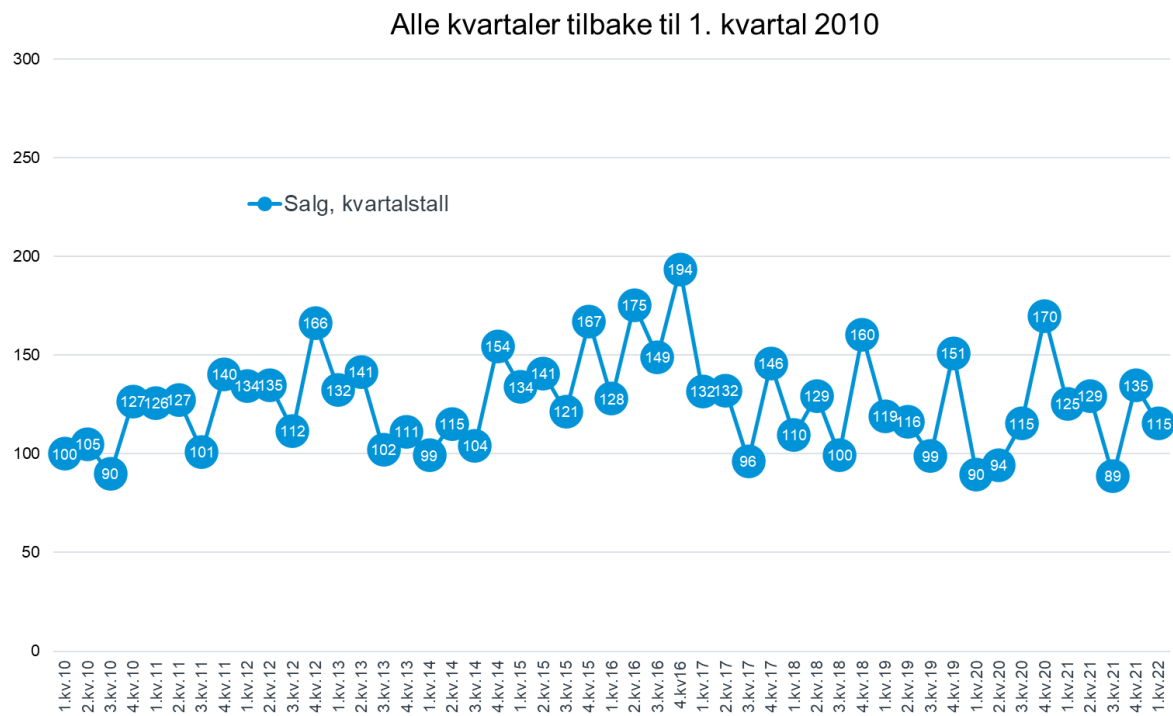

Akkumulert utvikling

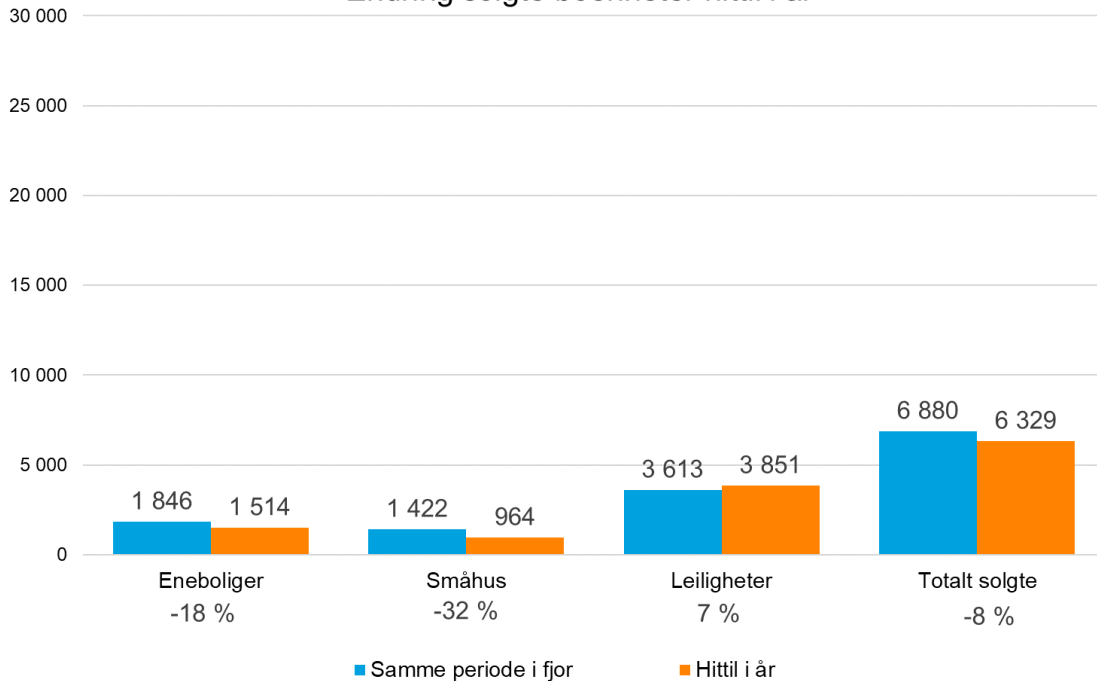
Salg, utvikling pr. kvartal

indeks 100 = 1. kvartal 2010

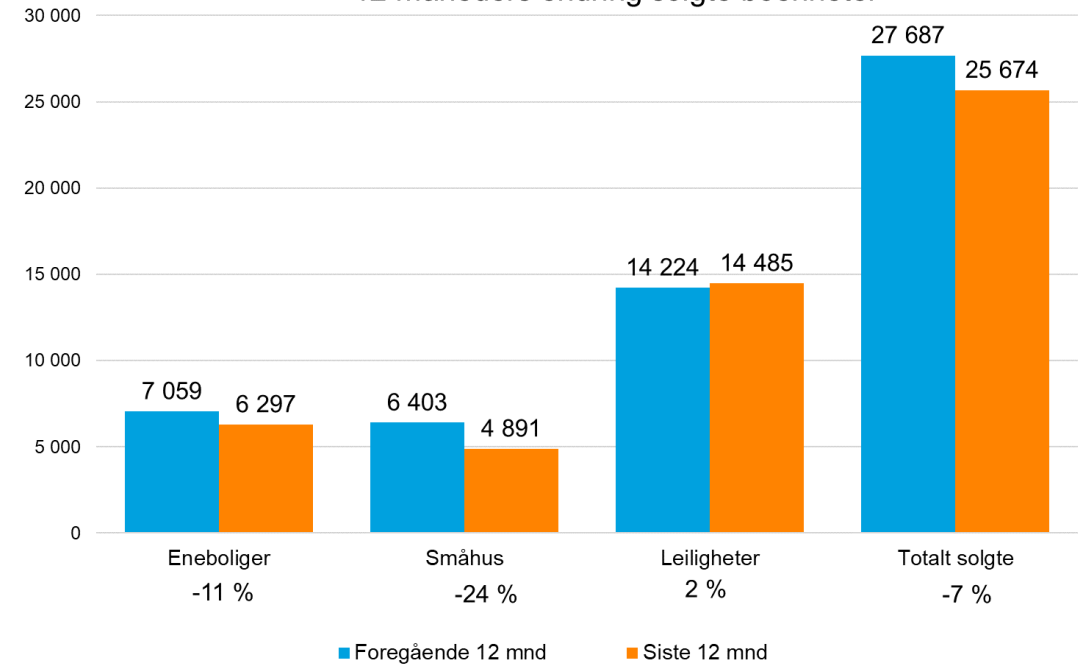

Salg, endring pr. boligtype hittil i år og siste 12. mnd.

Endring solgte boenheter hittil i år

12 måneders endring solgte boenheter

Geografiske områder – Salg hittil i år og siste 12. mnd.

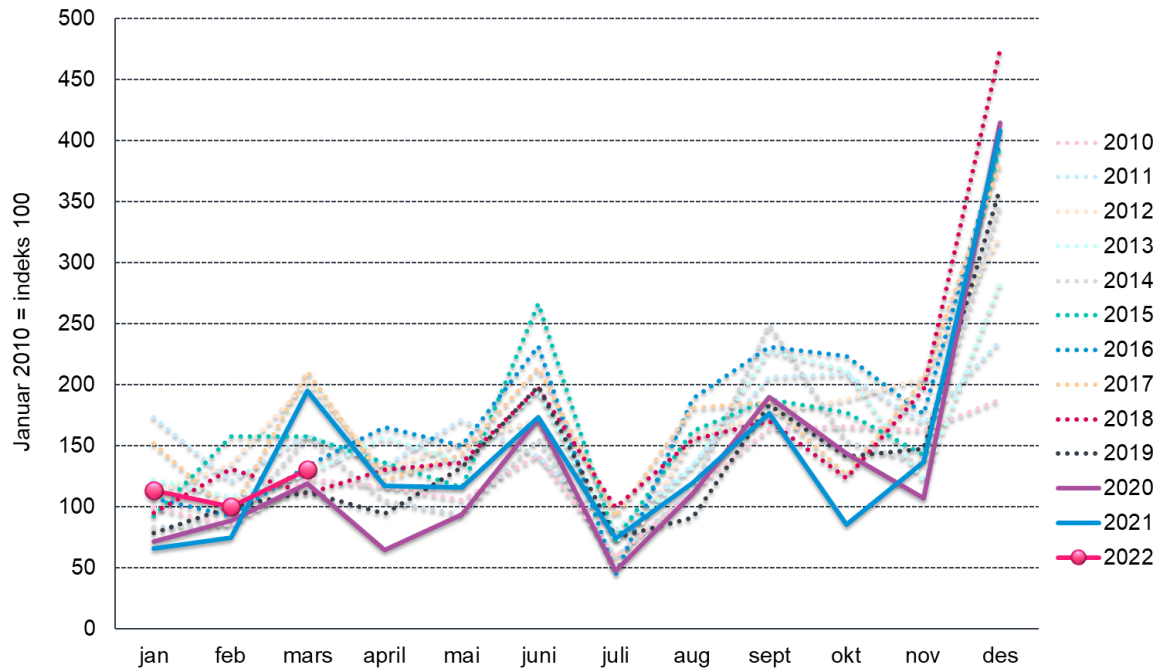
Områder	Samme periode året før	Hittil i år	Endring
Østfold	204	361	77 %
Akershus	1 241	1 186	-4 %
Oslo	1 137	746	-34 %
Hedmark	163	320	96 %
Oppland	157	71	-55 %
Buskerud	375	273	-27 %
Vestfold	281	185	-34 %
Telemark	45	37	-17 %
Aust-Agder	102	141	38 %
Vest-Agder	118	128	8 %
Rogaland	948	569	-40 %
Hordaland	856	636	-26 %
Sogn og Fjordane	141	137	-3 %
Møre og Romsdal	302	232	-23 %
Trøndelag	544	1 019	87 %
Nordland	167	108	-35 %
Troms	84	159	88 %
Finnmark	14	20	43 %
Boliger totalt solgt	6 880	6 329	-8 %

Områder	Samme periode året før	Siste 12 måneder	Endring
Østfold	1 292	1 376	7 %
Akershus	4 826	6 110	27 %
Oslo	3 943	2 348	-40 %
Hedmark	834	1 019	22 %
Oppland	520	471	-9 %
Buskerud	1 596	1 312	-18 %
Vestfold	854	919	8 %
Telemark	234	155	-34 %
Aust-Agder	438	550	26 %
Vest-Agder	448	510	14 %
Rogaland	3 756	2 802	-25 %
Hordaland	2 733	2 170	-21 %
Sogn og Fjordane	691	642	-7 %
Møre og Romsdal	1 325	1 025	-23 %
Trøndelag	2 670	2 926	10 %
Nordland	787	681	-13 %
Troms	556	473	-15 %
Finnmark	187	183	-2 %
Boliger totalt solgt	27 686	25 674	-7 %

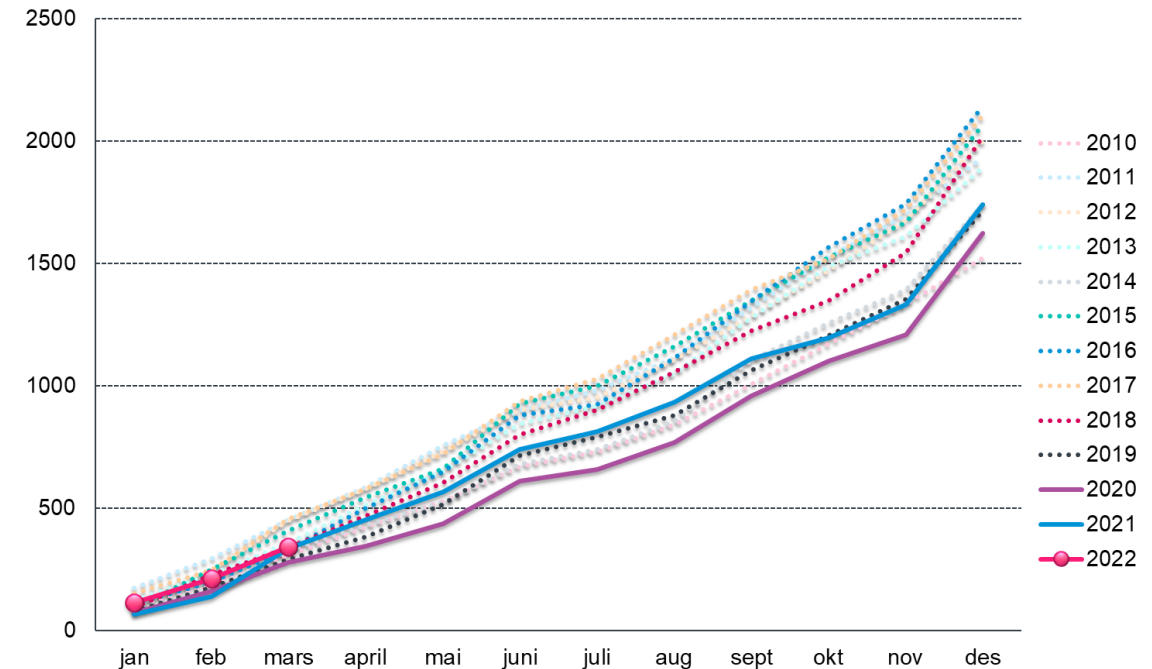
Igangsetting, utvikling pr. måned og akkumulert

indeks 100 = 1. januar 2010

Pr. måned

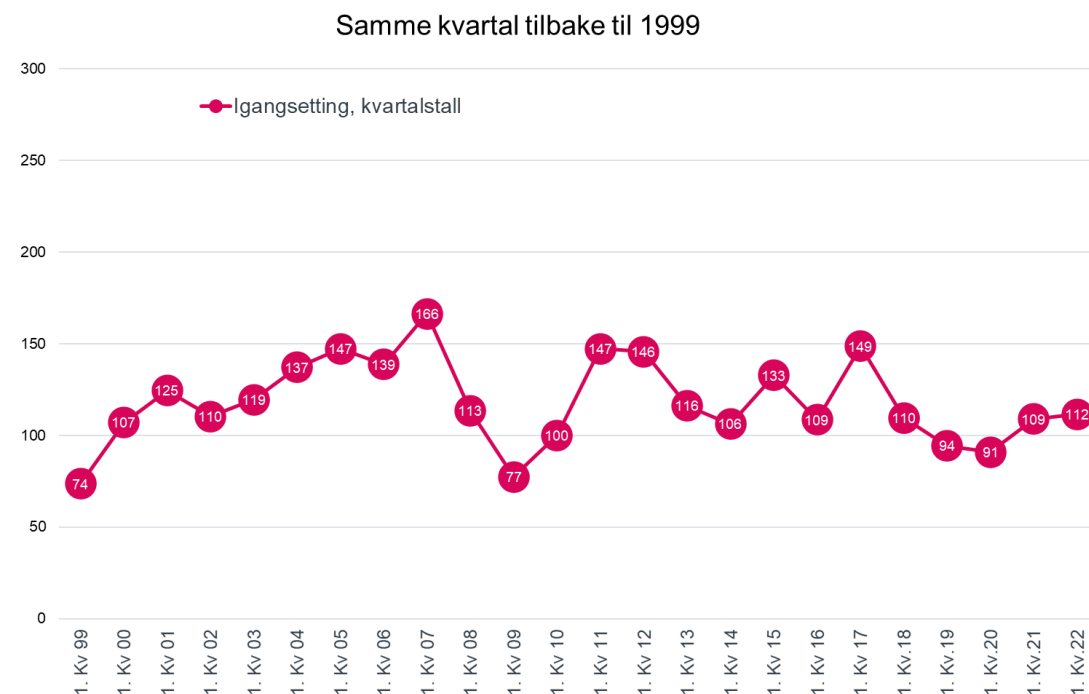
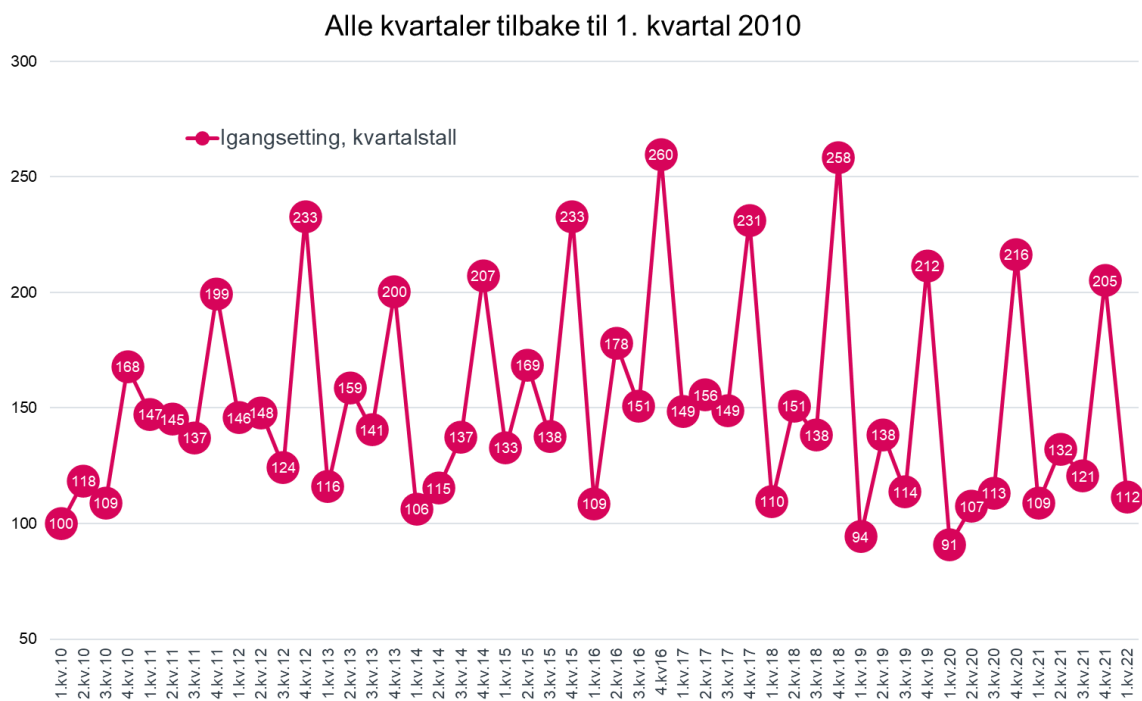

Akkumulert utvikling

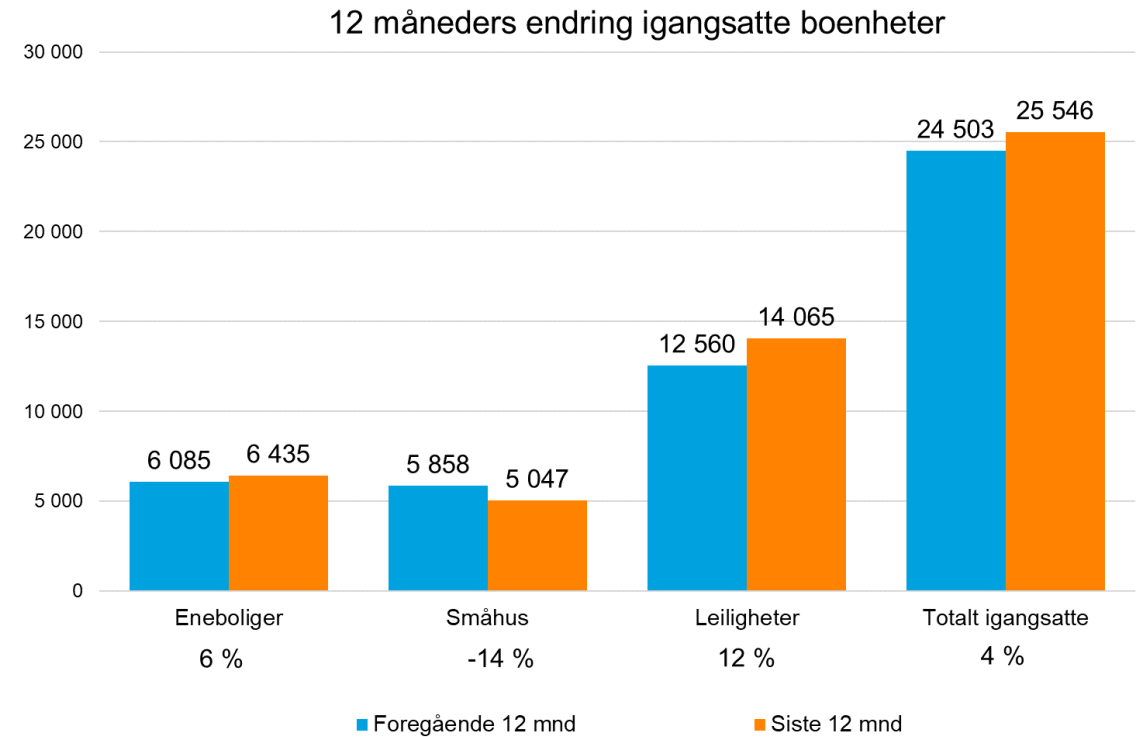
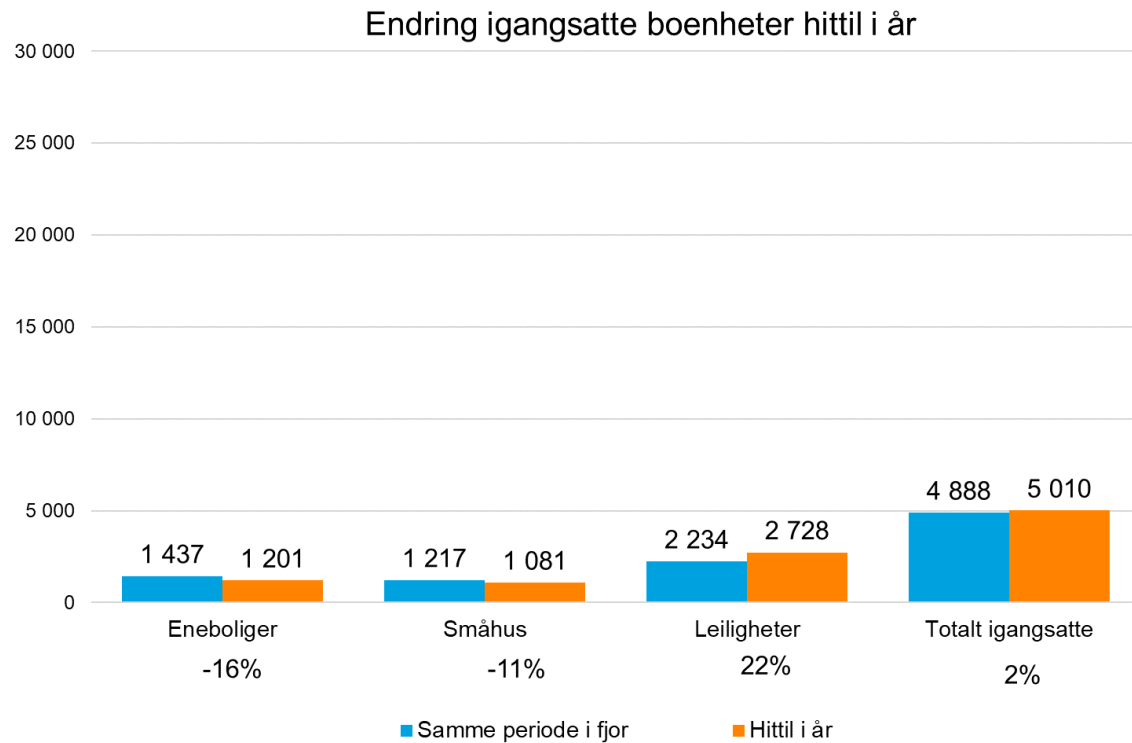

Igangsetting, utvikling pr. kvartal

indeks 100 = 1. kvartal 2010

Igangsetting, endring pr. boligtype hittil i år og siste 12. mnd.

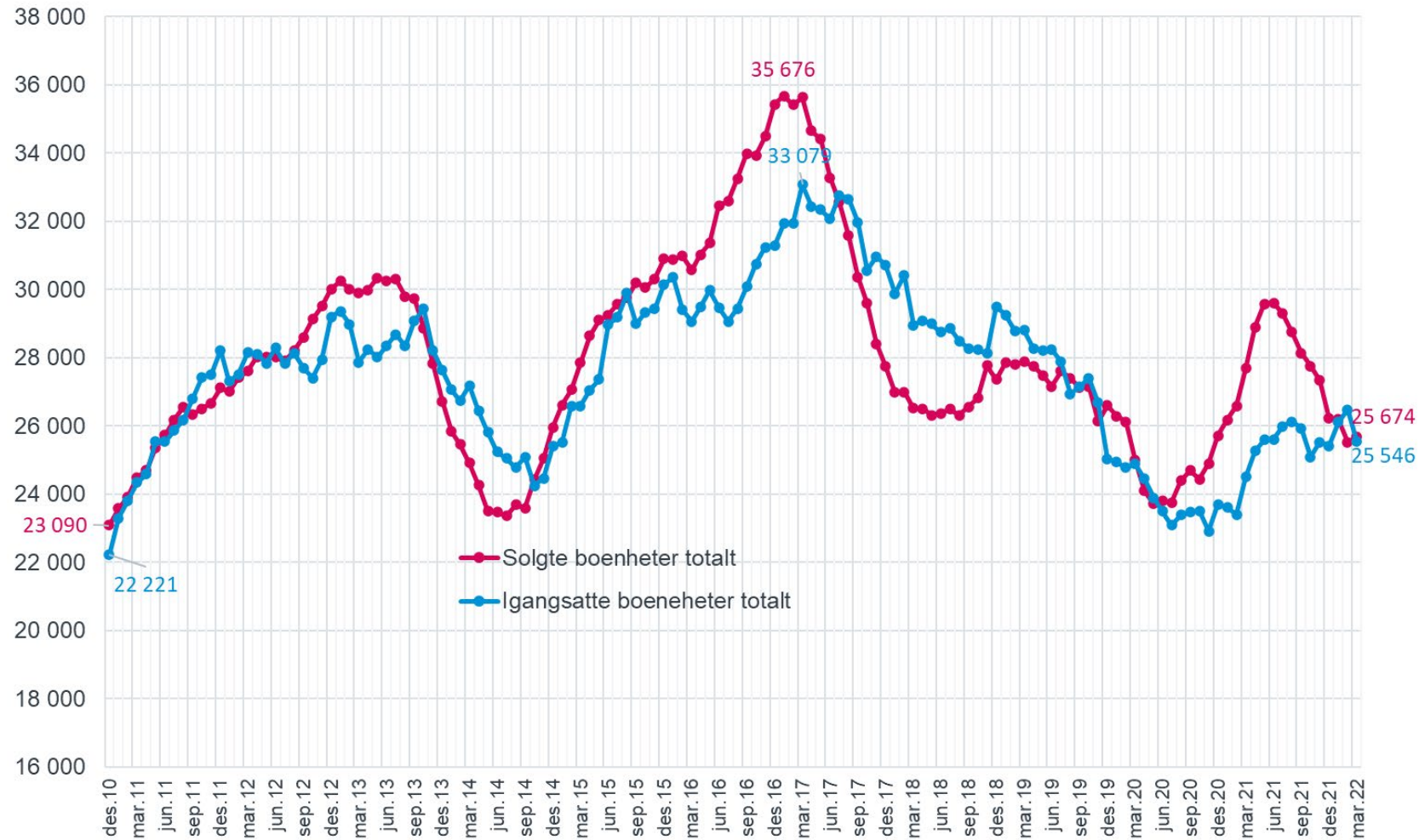

Geografiske områder – Igangsetting hittil i år og siste 12.mnd.

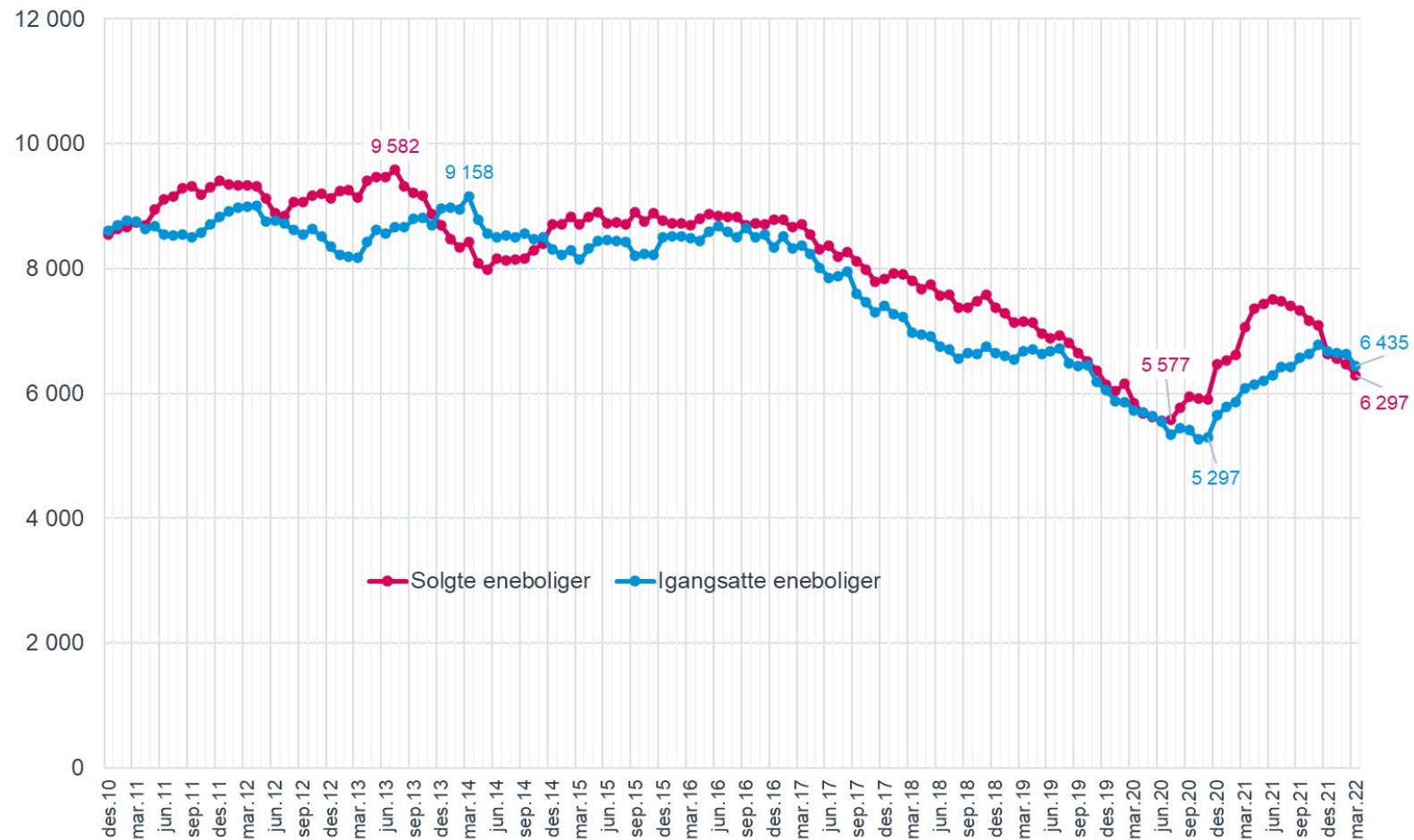
Områder	Samme periode året før	Hittil i år	Endring
Østfold	224	360	61 %
Akershus	874	1 085	24 %
Oslo	1 150	699	-39 %
Hedmark	112	250	124 %
Oppland	83	67	-20 %
Buskerud	189	518	174 %
Vestfold	138	203	47 %
Telemark	39	20	-47 %
Aust-Agder	45	116	159 %
Vest-Agder	65	85	31 %
Rogaland	528	545	3 %
Hordaland	545	337	-38 %
Sogn og Fjordane	116	67	-42 %
Møre og Romsdal	297	130	-56 %
Trøndelag	293	350	19 %
Nordland	152	130	-15 %
Troms	35	22	-35 %
Finnmark	6	24	300 %
Boliger totalt igangsatt	4 888	5 010	2 %

Områder	Samme periode året før	Siste 12 måneder	Endring
Østfold	1 270	1 317	4 %
Akershus	4 502	6 096	35 %
Oslo	2 679	2 278	-15 %
Hedmark	866	904	4 %
Oppland	500	480	-4 %
Buskerud	1 262	1 541	22 %
Vestfold	577	756	31 %
Telemark	250	177	-29 %
Aust-Agder	331	445	34 %
Vest-Agder	242	388	61 %
Rogaland	2 825	2 396	-15 %
Hordaland	2 457	2 244	-9 %
Sogn og Fjordane	732	661	-10 %
Møre og Romsdal	1 339	1 004	-25 %
Trøndelag	3 035	3 089	2 %
Nordland	701	821	17 %
Troms	705	650	-8 %
Finnmark	234	301	29 %
Boliger totalt igangsatt	24 503	25 548	4 %

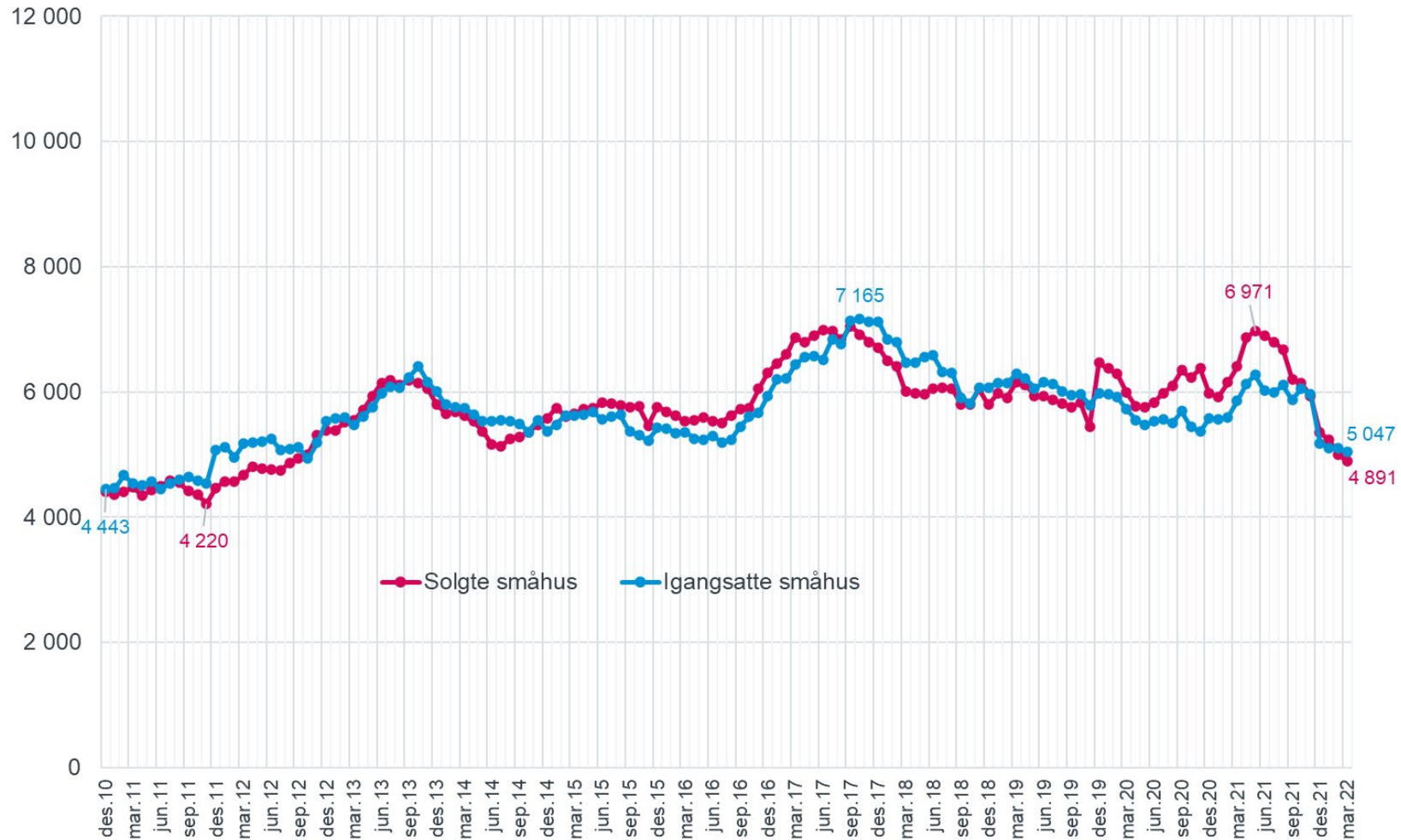
12-måneders rullerende salg og igangsetting

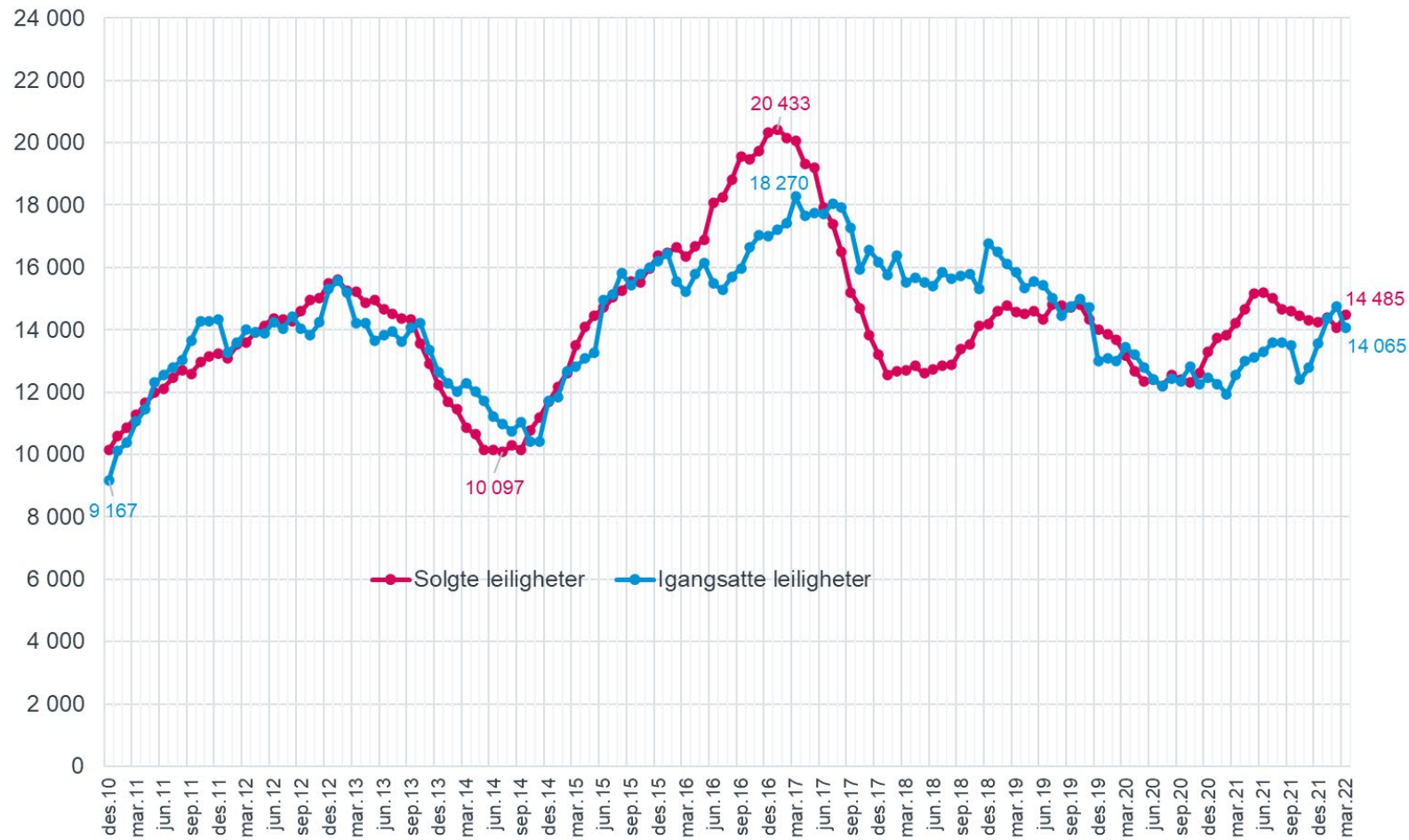
12-måneders rullerende salg og igangsetting eneboliger

12-måneders rullerende salg og igangsetting småhus

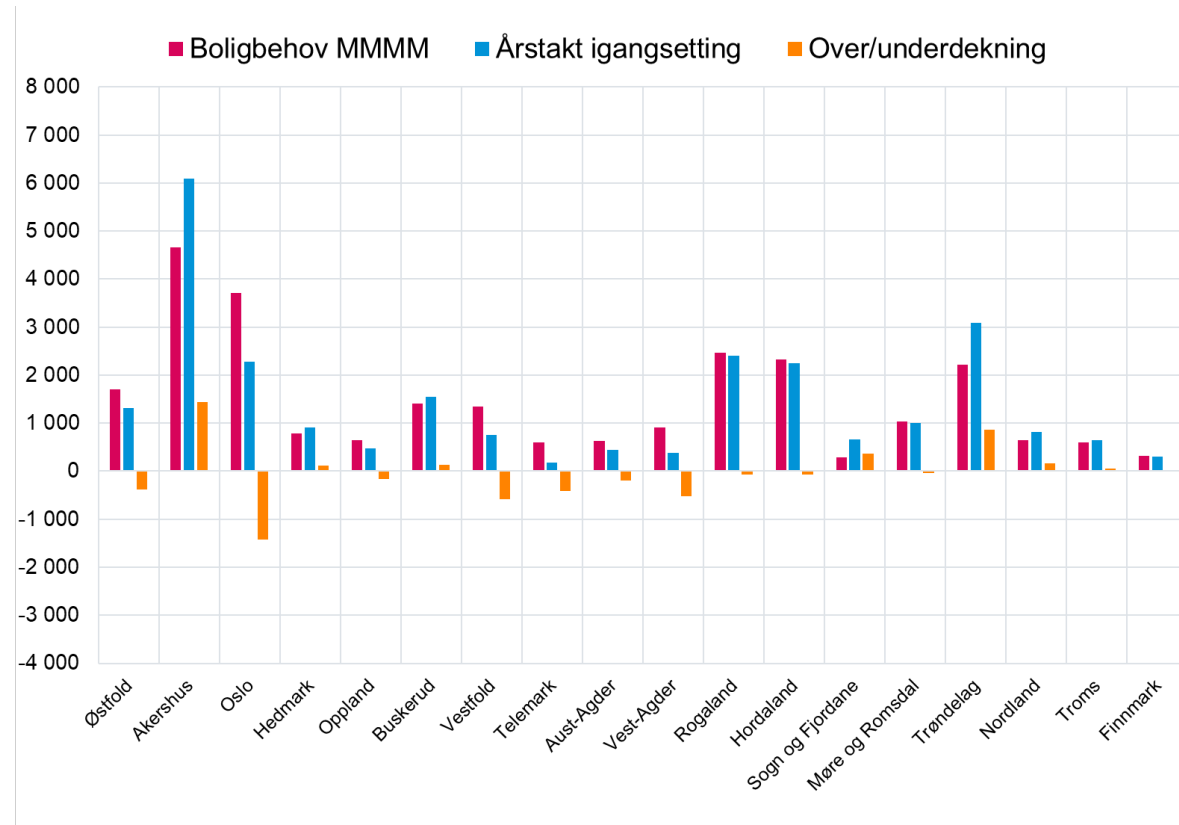

12-måneders rullerende salg og igangsetting leiligheter

Framtidig boligbehov og tilførsel

Årstakt igangsetting sammenlignet med gjennomsnittlig årlig boligbehov neste 5 år
(basert på MMMM for befolkningsendring)

Fritidsboliger

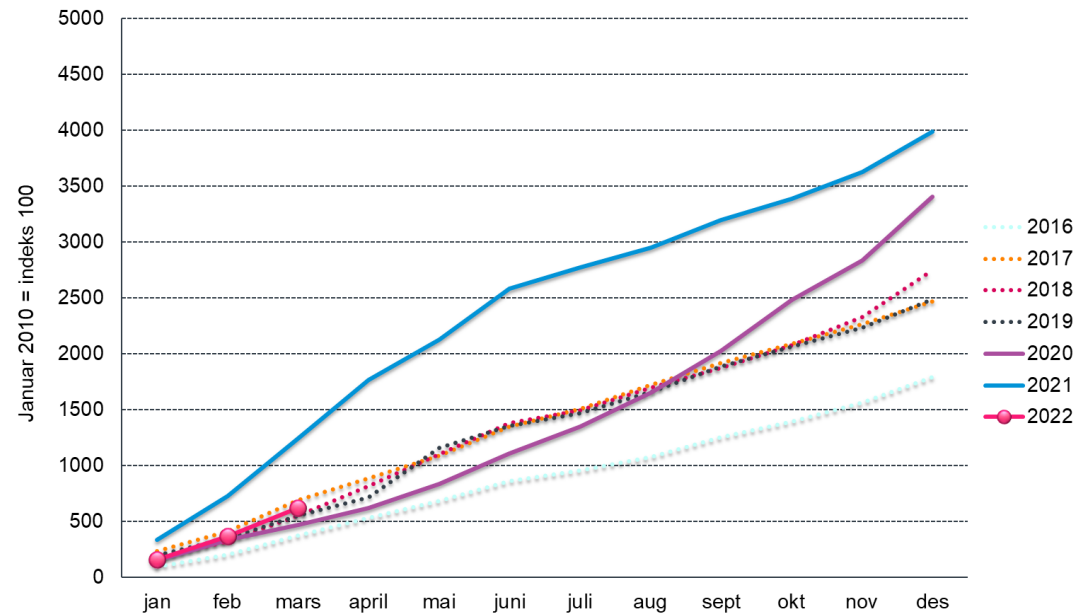

BOLIGPRODUSENTENE

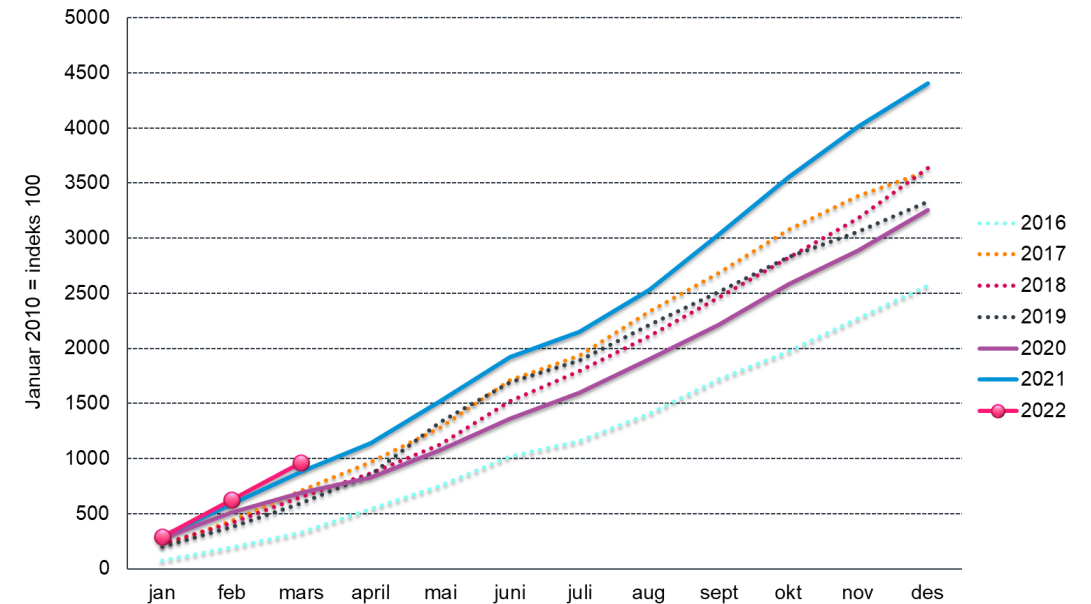
Salg og igangsetting fritidsboliger akkumulert

indeks 100 = 1. januar 2010

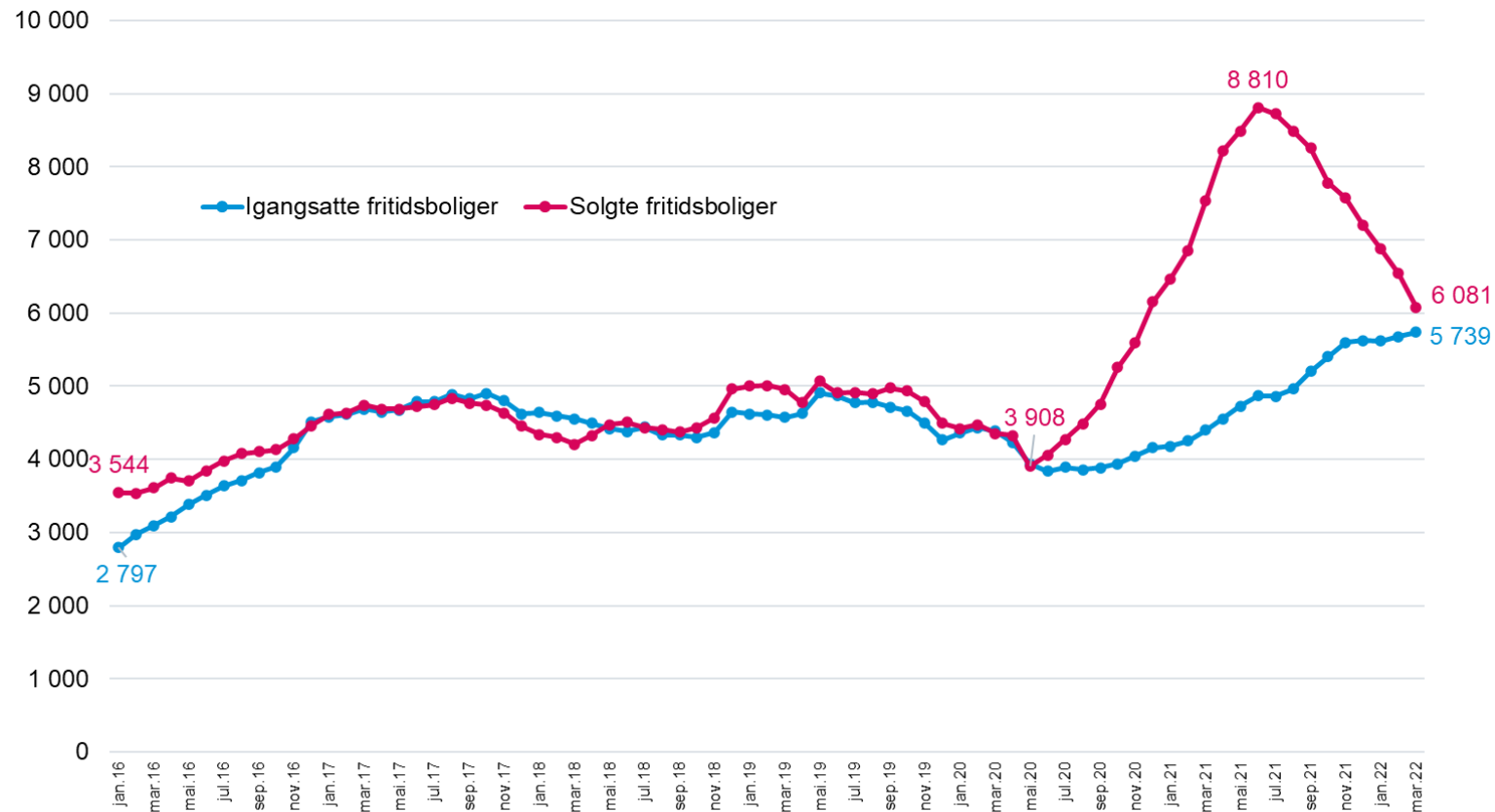
Akkumulert salg av nye fritidsboliger

Akkumulert igangsetting av fritidsboliger

12-måneders rullerende salg og igangsetting fritidsboliger

Solgte:

12 mnd. endring solgte fritidsboliger: - 19 %

Antall solgte fritidsboliger siste 12 måneder: 6 081

Igangsatte:

12 mnd. endring igangsatte fritidsboliger: + 30 %

Antall igangsatte fritidsboliger siste 12 måneder: 5 739

Royalsaken

Verktøyet "Branntrygg" for standardiserte fraviksanalyser

Juli 2021 - Branntrygg 1 - SINTEF Community

*SINTEF community
Rapport 2021:730 og 2021:731*

*RISE Fire Research AS,
Rapport 2021:61*

Mai 2022 - Branntrygg 2 - Safezone

Web-kurs 19. mai kl 08:30

*Safezone AS
Rapport 10020-RAP-1*

*RISE Fire Research AS,
Rapport 2022:05*

3 Avhendingslova – utvidet tilstandskontroll av brukte boliger

BOLIGPRODUSENTENE

Forskrift til avhendingslova

§ 2-23 Fastsetting av tilstandsgrad

Tilstandsgrad 0 gis når bygningsdelen ikke har noen avvik. Bygningsdelen skal være tilnærmet ny, ikke vise tegn på slitasje og det skal være lagt frem dokumentasjon på faglig god utførelse.

Rapportutkast

Tilstandsrapport

📍 Nedre Nygård 18 A, 1482 NITTEDAL

🏠 NITTEDAL kommune

Gnr. 14, Bnr. 924

Markedsverdi

4 600 000

Areal (BRA): Kjedehus 159 m²

Når gjelder regler om tilstandsvurdering?

<i>Selger</i>	<i>Kjøper</i>	<i>Tidspunkt for kontrakt</i>	<i>Kontrakt er regulert i</i>	<i>Tilstands- vurdering etter avhendingslova</i>
Nærings- drivende	Forbruker	Ny bolig, før ferdigstilling	Bustad- oppføringslova	Ikke krav
Nærings- drivende og forbruker	Forbruker	Ny bolig innen ett år etter ferdigstilling	Avhendingslova og med vilkår som i bustad- oppføringslova	Ikke krav
Forbruker	Forbruker	Brukt bolig	Avhendingslova	«Krav»

BOLIGPRODUSENTENE

Medlemsbrev 26. april 2022

- **For nye boliger**

Ikke nødvendig å levere annen tilleggsdokumentasjon enn gjennomføringsplanen pga. senere tilstandsvurdering etter avhendingslova.

- **For eldre boliger**

Vi gir råd om at boligens eier oppbevarer dokumentasjon med informasjon om:

- når arbeidet ble utført
- navn og organisasjonsnummer for foretaket
- beskrivelse av arbeidet som er utført.

- **Gjennomføre ettårs-befaringer!**

FDVU for nye boliger – NS 3456:2021

Klargjøres nå for publisering!

**Norsk
Standard**

NS 3456:2022

Publisert: 2022-MM-DD

Språk: Norsk

**Dokumentasjon for forvaltning, drift,
vedlikehold og utvikling for bygninger
og tilhørende uteområder (FDVU-
dokumentasjon)**

Hva regulerer standarden?

- Angir dokumentasjon som skal foreligge ved overtakelse for ny bolig.
- Dokumentasjonen skal gi eier grunnlag for å etablere rutiner for forvaltning, drift og vedlikehold

BOLIGPRODUSENTENE

Standarden i tall

- 13 sider standardtekst
- 27 sider med krav til informasjon
- 67 sider med eksempler på FDVU-dokumentasjon

Todelt standard:

- Alle bygg (inkl. Bolig)
- Kun næringsbygg (ikke bolig)

Innhold i to deler

Normativt – skal følges

Informativ veiledning, eksempler

Forord

Orientering

1 Omfang

2 Normative referanser

3 Termer og definisjoner

4 FDVU-dokumentasjon for bygninger med tilhørende uteområder

4.1 Generelt

4.2 FDV-dokumentasjon for bygninger og tilhørende uteområder

4.3 U-dokumentasjon for bygninger og tilhørende uteområder

4.4 Særskilt for FDVU-dokumentasjon for boligbygninger og tilhørende uteområder

5 FDVU-dokumentasjon ved avhending

6 Generell FDVU-dokumentasjon

7 Indeling av FDVU-dokumentasjon i informasjonstyper

7.1 Informasjonstyper

7.2 Bygningsdeler og informasjonstyper

8 Praktisk anvendelse av FDVU-dokumentasjon

Tillegg A (Informativ) Eksempler på FDVU-dokumentasjon

A.1 Eksempler i henhold til informasjonstyper

A.2 Eksempler på systemer og bygningsdeler i henhold til informasjonstyper

Tillegg B (Informativ) Eksempel på FDVU-dokumentasjon til forbruker for eneboliger og småhus

B.1 Generelt

B.2 Eksempel: for enebolig og småhus

B.3 Eksempel: for boenhet i boligblokk

Tillegg C (Informativ) Eksempel på innhenting av informasjon – Dokumentasjon for renhold

C.1 Renhold - næringsbygg

C.2 Renhold - boligbygninger

Nytt nivå for preakseptert ytelse

- **TEK 10, 2014, veiledning:** «Boligprodusentenes bruksanvisning»
- **TEK 17, 2021, veiledning:** «enklere FDV-dokumentasjon»

TEK17, 1.10.2019: Endringshistorikk § 4-1, første ledd

Henvisningen til tilbaketrasket standard er fjernet.

Vi tar for gitt at referanse til NS-EN 3456 innarbeides i veiledningen på nytt slik at standarden vil danne nivå for preakseptert ytelse.

Høringsforslag klimagassregnskap TEK17 § 14-6 (1)

(1) For boligblokk og yrkesbygning skal det utarbeides et klimagassregnskap basert på metoden i NS 3720:2018 Metode for klimagassberegninger for bygninger.

Klimagassregnskapet skal som minimum inkludere modulene A1-A3 og B4-B5 for bygningselementene angitt i tabell Bygningsdeler.

Kjelleretasjer kan utelates i klimagassregnskapet.

95 hørings svar – flertallet vil ha vesentlig strengere krav

Endelig forskriftskrav ikke fastsatt ennå (pr. 11. mai 2022)

Tabell: Bygningsdeler

Bygningsdel*)	Bygningselement	Bygningsdel*)	Bygningselement
22	Bæresystemer	222	Søyler
		223	Bjelker
23	Yttervegger	231	Bærende yttervegger
		234	Vinduer, dører, porter
		235	Utvendig kledning og overflate
24	Innervegger	241	Bærende innervegger
		243	Systemvegger, glassfelt
		244	Vinduer, dører, foldevegger
25	Dekker	251	Frittstående dekker
		252	Gulv på grunn
		255	Gulvoverflate
		256	Faste himlinger og overflatebehandling
26	Yttertak	261	Primærkonstruksjon
		262	Taktekking

BOLIGPRODUSENTENE

Boligtvistnemnda – status 2021

- Mottatt 78 nye saker
- Avvist 28 saker
- Trukket/forlikt 8 saker.
- Sekretariatet har meklet i en sak.
- Behandlet 42 saker i fem møter.
 - Entreprenør fikk medhold i 16 saker
 - Forbruker fikk medhold i 17 saker
 - Delt/tar ikke stilling i 6 + 3 saker
- Ca. 80 – 90 % av sakene fremmes av forbruker
- Svært høy etterlevelsesprosent

Erfaringer/gjengangere

- Mangelfull varsling av endringer
- Dagmulkt
- Arealavvik
- Feil bruk/tolkning av TEK
- Mangler ved parkett og undergulv
- Lekkasje og fall på gulv i våtrom
- Størrelse på parkeringsplass
- Forstår ikke forskjellen på reklamasjon og garanti
- Kontraktdokumentene oppgir ulik og/eller mangelfull informasjon
- Usikkerhet om begrepene «innen rimelig tid» og «så snart råd er»
- Generelle forbehold som ikke er gode nok

Hvordan unngå tvister ?

1. Bruk Byggblankettene og etablerte rutiner!
2. Følg bestemmelsene i TEK (ufravikelig : lov/forskrift)
3. Unngå utførelsesfeil (buofl § 7)
4. Sørg for god dokumentasjon og sporbarhet i alle forhold
5. Varsle i tide - endringer og krav om ekstra byggetid (buofl § 11) - «uten ugrunnet opphold»
6. Gi riktig og fullstendig informasjon (buofl §§ 26 og 27)
7. Lever det som er avtalt! (buofl § 13)
 - Tro ikke at "standard" forbehold gir rett til "alle mulige" endringer
8. Vis smidighet og rask utbedring ved reklamasjon, men husk.....
9. Forbrukeren har bevisbyrden dersom han reklamerer.
10. Tvister løst i minnelighet er som regel den beste løsningen.

